

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

Л.О. Радіонова

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛОГІЯ»**

(для студентів 3 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напрямів підготовки **6.030504 “Економіка підприємства”**, **6.030509 „Облік і аудит”**)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни “Соціологія” для студентів 3 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напрямів підготовки 6.030504 “Економіка підприємства” , 6.030509 „Облік і аудит” / Укл. Л.О.Радіонова Харків: ХНАМГ, 2009. - 24 с.

Укладачі: Л.О. Радіонова

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: проф. В.В. Будко

Затверджено на засіданні кафедри філософії та політології (протокол № 1 від 29.08.09)

Зміст

стор.

Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	7
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	7
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	8
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	9
1.5. Анотації дисципліни.....	9
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	10
2.2. Зміст дисципліни.....	12
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента.....	12
2.2.2. Лекційний курс	13
2.2.3. Практичні заняття.....	14
2.2.4. Індивідуальне завдання	15
2.3. Самостійна навчальна робота студентів.....	16
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	22

ВСТУП

Социология изучает *социальную* жизнь, *социальные* изменения в обществе и *социальные* события, с которыми люди постоянно сталкиваются, в которых участвуют и которые так или иначе отражаются на их поведении, образе жизни, положении в обществе и, возможно, на их судьбе.

Кроме того, социологи тщательно анализируют структуру общества и входящие в него социальные институты и социальные организации, от деятельности которых, успешной или неуспешной, в конечном счете, зависит судьба человека.

Поскольку любое поведение людей можно считать категорией социальной, диапазон научных интересов социологии простирается от небольшой семьи или дружеской компании до крупных человеческих объединений, будь то социальные классы, аудитория или толпа. Социологию интересуют организованная преступность и религиозные культы, профессиональные группы и политические партии, поскольку те и другие выступают проявлением коллективного поведения. Стремления социологов проанализировать происходящие явления и события обнаруживаются в самых горячих точках социальной борьбы. Социологи пытаются не только объяснить социальное неравенство, но и намереваются, или намеревались, как свидетельствует история, изменить общество в соответствии с идеалами равенства и справедливости. Неудивительно, что иногда их именовали ходатаями несчастных и угнетенных, защитниками социальных аутсайдеров и маргиналов.

Социология как наука уникальна тем, что ею разработано несколько стратегических теорий развития общества, с позиций которых можно по-разному взглянуть и различным образом объяснить окружающий мир. Это функциональный структурализм и гуманистическая перспектива, тендерная и феноменологическая социология, марксизм и позитивизм. Многообразие социологических подходов вызвано сложностью, многомерностью самого человеческого общества, равно как и сложностью внутреннего мира человека, которые оценивает и познает реальность с самых разнообразных точек зрения. Только физический мир однозначен и последователен, поскольку он создан

природой, а не человеческими существами. Социальная же реальность не только многомерна, но и многозначна. Создавая ее, человек не только измеряет и анализирует, он еще оценивает, переживает, критикует, принимает и отвергает, наделяет окружающее символическим значением, порождает иллюзии и вымыслы.

Двойственность того мира, который приходится изучать социологии, то есть его принадлежность одновременно вселенной фактов и вселенной ценностей, методам объективного измерения и субъективного предпочтения, придала этой науке двойственный теоретический статус. Социология является не только социальной наукой подобно экономике или психологии, но также и гуманитарным знанием, как философия или искусствоведение. Такое необычное размещение социологии в структуре научного знания безгранично расширяет круг ее возможностей.

Изучая молодежную тусовку, уличную толпу, выражение человеческих эмоций, взлеты и падения промышленных корпораций, закат целых цивилизаций и крушение политических режимов, социология прибегает к самым разнообразным и порою не имеющим между собой ничего общего исследовательским техникам. Она с успехом применяет сравнительно-исторический анализ, системный подход и диалектический метод, количественные модели и корреляционные матрицы, равно как глубинное интервью, полевое наблюдение, сплошной или выборочный опрос, анализ прессы и политические рейтинги. Социология не только лучше других наук знает, о чем думают, чем обеспокоены и за кого готовы проголосовать простые люди, но и способна с определенной точностью предсказать развитие одного или нескольких обществ, просчитать изменение их социальной структуры на достаточно далекую перспективу.

На социологические данные опираются президенты и министры, реформаторы и революционеры, господствующие и оппозиционные партии. Среди социологов встречались крупные политические советники, известные революционеры и террористы; вместе с тем социологию считают идеологией среднего класса, который, как известно, всегда выступает гарантом социальной стабильности и мира.

Многоплановость социологии рождает и поддерживает к ней интерес со стороны рядовых членов общества. В 60-е годы, когда в США наблюдался массовый всплеск интереса к этой науке, социологическими эссе зачитывались миллионы людей. О проблемах, поднятых социологами, — от городской преступности до положения альтернативных меньшинств — говорили на радио и телевидении, о них спорили политики, академические профессора и обыватели, никогда не покидавшие пределов своего провинциального городишки.

Социология и сегодня остается лидером изучения общественного мнения, выразителем чаяний и взглядов больших групп людей. Ее аудитория, как и объекты исследований, пожалуй, самая массовая и, если можно так выразиться, самая народная. Когда внедряют то или иное новшество, будь то платный телефон или новая система образования, политическая элита страны, крупные хозяйственные деятели всегда стремятся узнать мнение простых людей: примут ли они нововведения, придут ли голосовать на выборах, положительно ли отнесутся к различного рода реформам? С полным правом можно назвать социологию барометром общественного мнения, предметом которой является сама жизнь — во всех ее общественных проявлениях.

ГСВОУ ОКХ бакалавра напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво» 2004 р.

ГСВО ОПП підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501 -«Економіка і підприємництво» 2006 р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства» 30.08.2007 р.

Розробник програм, лектор: доц. Радіонова Л.О.

Програма ухвалена: кафедрою філософії і політології.

Протокол № 1 протокол № 1 від 29.08.08. Зав. кафедри (проф. БудкоВ.В.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1 Мета: формування системи знань про основні поняття соціології історію її становлення у світі та в Україні, усвідомлення сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, опанування методики сучасного соціологічного аналізу суспільних відносин.

1.1.2 Предмет: сутність закономірності і випадковості соціальних відносин і процесів у суспільстві.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Історія України	Методологія наукових досліджень
філософія, політологія	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни (відповідно до стандартів ОПП)

Модуль **Соціологія** (3.0/108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1 **Загальні питання теорії соціології.**

1. Вступ до соціології
2. Історія становлення та розвитку соціології
3. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень

ЗМ 2 **Суспільство як соціальна система.**

1. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура
2. Інститути суспільства
3. Економічна соціологія, соціологія праці та управління
4. Соціологія політики, соціологія релігії

ЗМ 3 **Особистість в системі культури.**

1. Особистість у системі соціальних зв'язків
2. Соціологія культури
3. Соціологія конфлікту

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська)
<p>Репродуктивний рівень. <i>Вміння:</i> дає повні, вичерпні відповіді на програмні запитання; вміє користуватися довідковою літературою. <i>Знання:</i> має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; засвоїв основні соціологічні концепції; знає системну теорію суспільства.</p>	Соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.
<p>Алгоритмічний рівень. <i>Вміння:</i> вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; використовувати довідникову літературу; застосовуючи типові методи емпіричного соціологічного дослідження, визначити характеристики суспільної реальності. <i>Знання:</i> знає особливості соціальної структури та соціальної стратифікації сучасного суспільства, характеристику та функції основних соціальних інститутів (сім'я, культура, економіка, політика, релігія), структуру особистості та її типологію.</p>	Виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.
<p>Евристичний рівень. <i>Вміння:</i> демонструє навички творчого мислення, на основі аналізу результатів соціологічного дослідження, літератури про стратифікацію суспільства визначає його структуру та характеристики розвитку суспільної системи конкретної держави; вміє визначати стан і дієздатність трудового колективу. <i>Знання:</i> знає специфіку соціологічного підходу до аналізу суспільства; критерії класифікації та ознаки соціальних інститутів та спільностей; володіє технологією соціологічного дослідження.</p>	Виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова сфери діяльності.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Белова Л. А., Радионова Л. А. Социология: Уч. Пособие., Харьков, ХНАГХ. – 2007.
2. Белова Л. О., Радионова Л. О. Социология: навч.- методичний посібник, Харків, ХНАМГ. – 2007.
3. Жоль К.К. Социология. – М., 2005.
4. Радионова Л.А. Социология: Учебно-методическое пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2006.
5. Кравченко А. И. Социология. - М., 2004.
6. Социология: Учебник для вузов /А.И.Кравченко, В.Ф.Анурин.-СПб.: Питер,2010.-432 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни соціологія

1.1. *Мета та завдання вивчення дисципліни:* формування розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу соціальних явищ та процесів.

1.2. *Предмет вивчення дисципліни:* соціальна організація, соціальна життєдіяльність та соціальний розвиток людини та суспільства.

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1 Загальні питання теорії соціології.

ЗМ 2 Суспільство як соціальна система.

ЗМ 3 Особистість в системі культури.

1.1. *The purpose and tasks:* forming of understanding of the essence of social life and social structure of the society, as well as skills of the social phenomena and processes analysis.

1.2. *The subject of the academic subject:* social organization, social vital functions and social development of personality and society.

Content modules (CM):

CM 1 General problems of theory of sociology.

CM 2 Society as a social system.

CM 3 Personality in the system of culture.

Аннотация программы научной дисциплины социология

1.1. *Цель и задачи изучения дисциплины:* формирования понимания сущности социальной жизни и социальной структуры общества, а также навыков анализа социальных явлений и процессов.

1.2. *Предмет изучения дисциплины:* социальная организация, социальная жизнедеятельность и социальное развитие человека и общества.

Содержательные модули (СМ):

СМ 1 Общие вопросы теории социологии.

СМ 2 Общество как социальная система.

СМ 3 Личность в системе культуры.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.

Таблиця 2.1 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108	Напрями підготовки 6.030504 “Економіка підприємства” 6.030509 „Облік і аудит 030601 Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 3-й Тримістер: 7-й Лекції – 24 год. Практичні – 24 год. Самостійна робота – 60 год. Вид підсумкового контролю: 7 тримістер – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 36% до 64%

Таблиця 2.2 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108	Напрями підготовки 6.030504 “Економіка підприємства” , 6.030509 „Облік і аудит 030601 Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 3-й Семістер: 5-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 96 год. Вид підсумкового контролю: 5 семістер – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 12% до 88%

1. Структура робочої програми навчальної дисципліни наведена у таблиці 2.3

1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Триместр/Семестри	Години								Екзамен (триместр/семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі			
				Лекції	Практичні	Підсумковий контроль		Контр. роб.	КП/КР	РГР	
6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит” денне	3.0/108	7(т)	48	24	24	-	60	-	-	-	7(т)
6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит” заочне, ФПО иЗО	3.0/108	5(с)	12	8	4	-	96	15	-	-	5(с)

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД **Соціологія**)

Модуль **Соціологія** (3.0/108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1 **Загальні питання теорії соціології.**

4. Вступ до соціології
5. Історія становлення та розвитку соціології
6. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень

ЗМ 2 **Суспільство як соціальна система.**

5. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура
6. Інститути суспільства
7. Економічна соціологія, соціологія праці та управління
8. Соціологія політики, соціологія релігії

ЗМ 3 **Особистість в системі культури.**

4. Особистість у системі соціальних зв'язків
5. Соціологія культури
6. Соціологія конфлікту

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кред/год.	Форми навчальної роботи						
		Лекц.		Практ.		Лаб.	СРС	
		ДН	ЗН	ДН	ЗН		ДН	ЗН
Модуль «Соціологія»	3.0/108	24	8	24	4	-	60	96
ЗМ 1.1 Загальні питання теорії соціології.	1.0/36	8	3	8	1		20	32
ЗМ 1. Суспільство як соціальна система	1.0/36	8	3	8	2		20	32
ЗМ 1.3. Особистість в системі культури	1.0/36	8	2	8	1		20	32

2.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, (шифр, аббревіатура)	
	6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит”	
	Денне навчання	Заочне навчання
ЗМ1 Загальні питання теорії соціології.	8	3
1. Вступ до соціології	2	1
2. Історія становлення та розвитку соціології	4	1
3. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень	2	1
ЗМ 2 Суспільство як соціальна система.	8	3
1. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура	2	1
2. Інститути суспільства	2	1
3. Економічна соціологія, соціологія праці та управління	2	0,5
4. Соціологія політики, соціологія релігії	2	0,5
ЗМ3 Особистість в системі культури.	8	2
1. Особистість у системі соціальних зв'язків	4	1
2. Соціологія культури	2	0,5
3. Соціологія конфлікту	2	0,5
Усього:	24	8

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, (шифр, аббревіатура)	
	6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит”	
	Денне навчання	Заочне навчання
ЗМ1 Загальні питання теорії соціології.	8	1
1.Вступ до соціології	2	0,33
2.Історія становлення та розвитку соціології	4	0,33
3.Організаційна структура соціологічної роботи В Україні і проведення соціологічних досліджень	2	0,33
ЗМ 2Суспільство як соціальна система.	8	2
1.Суспільство як соціальна система, його соціальна структура	2	0,5
2.Інститути суспільства	2	0,5
3.Економічна соціологія, соціологія праці та управління	2	0,5
4.Соціологія політики, соціологія релігії	2	0,5
ЗМ3 Особистість в системі культури.	8	1
1.Особистість у системі соціальних зв'язків	4	0,33
2.Соціологія культури	2	0,33
3.Соціологія конфлікту	2	0,33
Усього:	24	4

2.2.4. Індивідуальні завдання

Денне навчання

Підготовка наукового есе – 10 годин.

Теми наукових есе

1. Соціологічний світогляд.
2. Сім'я в епоху постмодерну.

10 годин, обсяг - 0,2 умов. друк. аркуша

За змістом індивідуальні завдання є письмовою формою самостійної роботи студентів, які, спираючись на теоретичні знання дисципліни, розробляють план, використовують літературу з теми, зокрема, періодичну, і оформляють текст за відповідними вимогами. Перший варіант закінченого тексту здається для рецензування і наступного виправлення принципових помилок. Формою підсумкового контролю є захист індивідуального завдання з отриманням оцінки.

Заочне навчання

Контрольна робота – 15 годин.

Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останньої цифри залікової книжки з тематики контрольних робіт з політології. Передбачено опрацювання навчальної та наукової літератури.

Теми контрольних робіт

1. Вступ до соціології
2. Історія становлення та розвитку соціології
3. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура
4. Особистість у системі соціальних зв'язків
5. Соціологія культури
6. Соціологія конфлікту
7. Економічна соціологія
8. Соціологія праці та управління
9. Соціологія політики

10. Соціологія релігії

11. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень.

За змістом контрольна робота є письмовою формою самостійної роботи студентів, які, спираючись на теоретичні знання дисципліни, розробляють план, використовують літературу з теми, зокрема, періодичну, і оформляють текст за відповідними вимогами.

Обсяг контрольної роботи – учнівський зошит на 18 сторінок, або 15-18 аркушів формату А4 з вступом, як правило, трьома питаннями для розгляду, висновками й списком літератури. Формою підсумкового контролю є захист контрольної роботи. Який є допуском до іспиту.

2.3. Самостійна навчальна робота студента (форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Найменування змістових модулів, що виносяться для самостійної роботи	Години		Літературні джерела	Форма звіту
	ДН	ЗН		
1	2	3	4	5
ЗМ1 Загальні питання теорії соціології.	20	32	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
1. Вступ до соціології	6	9	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування,
2. Історія становлення та розвитку соціології	7	9	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
3. Організаційна структура соціологічної роботи в Україні і проведення соціологічних досліджень	7	9	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування,
4. Вивчення літератури	-	5		тексти

Продовження табл.

1	2	3	4	5
ЗМ 2 Суспільство як соціальна система.	20	32	1, 2, 3, 4, 5, 6	
1. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
2. Інститути суспільства	5	6	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування,
3. Економічна соціологія, соціологія праці та управління	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування,
4. Соціологія політики, соціологія релігії	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування,
Виконання контрольної роботи	-	5		текст
ЗМ3 Особистість в системі культури.	20	32	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
1. Особистість у системі соціальних зв'язків	7	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
2. Соціологія культури	7	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
3. Соціологія конфлікту	6		1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування,
Виконання контрольної роботи		5		текст
Усього	60	96		

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Тестування	20
ЗМ 1.2 Тестування	20
ЗМ 1.3 Тестування	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Іспит	40
Всього за модулем 1	100%

Заочне навчання

Поточний контроль - контрольна робота, опитування.

Підсумковий контроль (іспит) здійснюється за білетами до екзамену з соціології в час, передбачений розкладом занять. **Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.**

3. Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.
3. Оцінювання виконання ессе
4. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
6. Проведення модульного контролю.
7. Проведення підсумкового письмового іспиту.

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Тестування	20
ЗМ 1.2 Тестування	20
ЗМ 1.3 Тестування	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Іспит	40
Всього за модулем 1	100%

Заочне навчання

Поточний контроль відсутні

Підсумковий контроль (іспит) здійснюється за білетами до екзамену з соціології в час, передбачений розкладом занять.

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання навчального завдання;
- 4) виконання самостійного завдання;
- 5) виконання поточного контролю;
- 6) виконання проміжного контролю.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді за усіма шістьма зазначеними критеріями. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять, і самостійної роботи.

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

За успішне та систематичне виконання поставлених завдань протягом трьох змістових модулів студент отримує оцінку «відмінно» або по 20 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує

оцінку «добре» або по 15 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремих змістовий модуль.

Самостійна робота студентів контролюється протягом усього семестру.

При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації, здійснюють у вигляді тестування. Протягом семестру після вивчення тем 1-3 (ЗМ 1.1) студенти виконують тестові завдання до першого змістового модуля. Відповідно, після вивчення тем 4-7 (ЗМ 1.2) - тестові завдання або контрольну роботу до другого змістового модуля. Після вивчення тем 8-10 (ЗМ 1.3) – тестові завдання до третього змістового модулю.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Проведення підсумкового письмового екзамену з модулю «Політологія»

Умовою допуску до екзамену є:

- сума накопичення балів за трьома змістовими модулями, яка повинна бути не менше, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);
- обов'язковий захист есе з отриманням позитивної оцінки.

Екзамен здійснюють у тестовій формі. Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
	Внутрішній вузівський рейтинг, %	100-91	90-71		70-51		50-0
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> <i>A</i>	4 <i>добре</i> <i>B, C</i>		3 <i>задовільно</i> <i>D, E</i>		2 <i>незадовільно</i> <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> <i>A</i>	<i>дуже добре</i> <i>B</i>	<i>добре</i> <i>C</i>	<i>задовільно</i> <i>D</i>	<i>достатньо</i> <i>E</i>	<i>незадовільно*</i> <i>FX*</i>	<i>незадовільно</i> <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
	<i>не враховується</i>						

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- у 4-му семестрі студенти виконують контрольну роботу яка є допуском до екзамену (підсумковий контроль)

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в системі ECTS оцінювання результатів навчання:

Оцінка «А» - Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. Охайно оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «В, С» - Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «D, E» - Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «FX» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Белова Л. А., Радионова Л. А. Социология: Уч. Пособие., Харьков, ХНАГХ. – 2007.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
2. Белова Л. О., Радионова Л. О. Социология: навч.-методичний посібник, Харків, ХНАМГ. – 2007.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
3.Кравченко А. И. Социология.Хрестоматия для вузов.- М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга,2002.-736 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
4.Радионова Л.А.Социология: Учебно-методическое пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2006.-124 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
5. Кравченко А. И. Социология: Учебник для вузов. - М.: Академический Проект, 2006.-10-е изд.-512 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
6. Общая социология. / Под ред.. Эфендиева.- М., 2003.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
7.Социология:Учебник для вузов /А.И.Кравченко, В.Ф.Анурин.-СПб.: Питер,2010.-432 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
8.Бачинин В.А.Социология. Академический курс.- СПб.:Изд-во Р.Асланова «Юридический центр Пресс»,2004ю-871 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
9.Экономическая социология:Учебное пособие для вузов /Под ред. В.И.Верховина.-М.:Академический Проект;Фонд «Мир»,2006.-736 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
10.Кравченко С.А.Социология: парадигмы через призму социологического воображения: учебник.-М.:Изд-во Экзамен,2007.-750 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3

Продовження табл.

1	2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Тематика контрольних робіт з соціології (для студентів заочної форми навчання). Сост.: Радіонова Л.О., Крюкова А.В. – Харьков: ХГАГХ, 2003.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
2. Радионова Л.А. Социология: Учебно-методическое пособие по изучению курса для студентов ФПК/ФПО. – Харьков: ХГАГХ, 2003.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
4. Поточні та підсумковий тести з соціології (у рукопису, в електронному варіанті)	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2; ЗМ 1.3
5. Цифровий репозитарій ХНАМГ www.ksame.ua	Усі теми

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
“Соціологія” для студентів 3 курсу денної і заочної форми навчання напряму
підготовки напрям підготовки 6.030504 “Економіка підприємства” , 6.030509
„Облік і аудит”

Укладачі: Людмила Олексіївна Радіонова.

План 2009, поз. 381 Р

Підп. до друку 19.11.2009	Формат 60x84/1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.-друк. арк. 1,1	Обл.- вид.арк. 1,4
Замовл. № 5849	Тираж 10 прим.	

61002, м. Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, м. Харків, вул. Революції